

Motivering Voordrachtscommissie en kandidaten

Bijlage bij ledenbrief 31 mei 2023: “Bekendmaking andere kandidaat vicevoorzitterschap VNG”

Vooraf

Voor de vacature van vicevoorzitter heeft de voordrachtscommissie Koen Schuiling, burgemeester Groningen, voorgedragen. Daarna heeft de gemeente Doetinchem, ondersteund door een aantal andere gemeenten, Mark Boumans, burgemeester Doetinchem, kandidaat gesteld. In deze bijlage bij de ledenbrief van 31 mei 2023 ontvangt u:

1. Een toelichting op de voordracht van de voordrachtscommissie
2. De motivatie van de voorgedragen kandidaat Koen Schuiling, burgemeester Groningen
3. De motivatie van de andere kandidaat Mark Boumans, burgemeester Doetinchem.

1. Toelichting op voordracht voordrachtscommissie

Vooraf

De voordrachtscommissie heeft op 26 april jl. de aangemelde kandidaten getoetst aan het gevraagde profiel en nadrukkelijk rekening gehouden met herkenbaarheid van de kandidaten voor de bredere achterban en de representativiteit van het VNG-bestuur.

Daarbij stonden in lijn met het gevraagde profiel de volgende overwegingen centraal:

- De herkenbaarheid van de kandidaten voor de bredere achterban en de relevante netwerken van de kandidaten daarbinnen
- De representativiteit en herkenbaarheid van het VNG-bestuur
- Het persoonlijke netwerk van de kandidaten in de landelijke politieke arena en de mate waarin zij rechtstreeks toegang hebben tot de bewindslieden en toonaangevende Kamerleden.

Herkenbaarheid voor de bredere achterban

In december 2022 hebben de leden Sharon Dijksma reeds gekozen als opvolger van Jan van Zanen per 14 juni 2023. Mede gelet op de belangrijke opgaven waarvoor alle gemeenten staan, had de voordrachtscommissie een sterke voorkeur voor een kandidaat uit de provincie en niet uit de randstad. Naar het oordeel van de voordrachtscommissie beschikt Koen Schuiling over een breed netwerk in de achterban, dat zich voor een belangrijk deel ook juist buiten de randstad bevindt. Hij heeft in de afgelopen tijd laten zien bij actuele maatschappelijke en politieke problemen effectief te opereren. Zowel voor de voorzitter als vicevoorzitter geldt dat van hen nadrukkelijk wordt verwacht dat zij zich voor alle gemeenten inzetten.

Representativiteit VNG-bestuur

Bij de samenstelling van het VNG-bestuur is spreiding over het land een centraal uitgangspunt en in de praktijk hebben alle provincies in het VNG-bestuur minimaal één vertegenwoordiger. Dat betekent dat op basis van inwonertal de provincies met relatief weinig inwoners zijn oververtegenwoordigd en de provincies met relatief veel inwoners zijn ondervertegenwoordigd. Ook de vertegenwoordiging in het bestuur van gemeenten van verschillende grootte is een centraal uitgangspunt. Ook deze vertegenwoordiging is echter niet evenredig. Waar in de bredere bestuurlijke organisatie van de VNG

(bestuur, commissies en colleges) op basis van inwonertal sprake is van een evenredige vertegenwoordiging van gemeenten van verschillende grootte, zijn in het bestuur de grotere gemeenten relatief oververtegenwoordigd. Dat is met name het gevolg van de profielschetsen die gelden voor de posities van voorzitter, vicevoorzitter en de elf voorzitters van commissies en colleges. Het persoonlijke netwerk en de ervaring op nationaal niveau die nodig zijn om in het belang van alle gemeenten daadkrachtig de belangen te behartigen bij kabinet, bewindslieden en toonaangevende Kamerleden, maken dat op deze posities vaker burgemeesters en wethouders van grotere gemeenten worden gekozen. Voor de goede orde, ook de kandidaten voor deze posities en de aanbevelingen vanuit de netwerken voor de invulling van deze posities betreffen vaker burgemeesters en wethouders van grotere gemeenten.

Ter illustratie van de representativiteit van het bestuur hierbij een landkaartje met het aantal vertegenwoordigers per provincie, gevolgd door een overzicht van de representativiteit in cijfers.

Gemeenten in VNG-bestuur

In deze kaart ziet u welke gemeenten zitting nemen in het VNG bestuur

Gemeenten in VNG-bestuur
's-Gravenhage, Alphen aan den Rijn, Amsterdam, Apeldoorn, Breda, Buren, Deventer, Dordrecht, Emmen, Heerenveen, Heerlen, Helmond, Midden-Groningen, Nijmegen, Noardeast-Fryslân, Schouwen-Duiveland, Stichtse Vecht, Tilburg, Urk, Utrecht, Venlo, Waalwijk, Zwolle

De representativiteit van het bestuur ziet er in cijfers als volgt uit.

M/V		Functie		Partij		Inwoners	
Man	14 60 %	Burgemeester	11 47 %	Lokale partij	4 19 %	0-25.000	1 4 %
Vrouw	9 39 %	Wethouder	7 30 %	Partijloos	3 14 %	25-50.000	4 17 %
		Raadslid	3 13 %	VVD	2 9 %	50-100.000	5 21 %
		Secretaris	1 4 %	CDA	3 14 %	100.000+	8 34 %
		Griffier	1 4 %	D66	2 9 %	G4	5 21 %
				PvdA	3 14 %		
				GL	3 14 %		
				SGP	1 4 %		

Belang persoonlijk netwerk op nationaal niveau

De nieuwe vicevoorzitter is de vervanger van (en sparring partner voor) de voorzitter in belangrijke landelijke overleggen, waaronder het Overhedenoverleg, Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen en Strategisch Beraad Veiligheid. Het persoonlijk netwerk in de landelijke politieke arena en de mate van rechtstreeks toegang hebben tot de bewindslieden en toonaangevende Kamerleden zijn hierbij van groot belang. Naar het oordeel van de voordrachtscommissie past Koen Schuiling uitstekend in dit onderdeel van het profiel.

De voordrachtscommissie bestaat uit:

- René Verhulst, burgemeester Ede (voorzitter)
- Jannewietske de Vries, burgemeester Súdwest Fryslân (vicevoorzitter)
- Peter Schop, wethouder Voorne aan Zee
- Eva van der Bruggen, secretaris Texel
- Hans Rijs, griffier Bodegraven-Reeuwijk
- Sebastiaan Vliegen, raadslid Voerendaal
- Leonard Geluk, algemeen directeur VNG.

2. Motivatie voorgedragen kandidaat Koen Schuiling, burgemeester Groningen

(tekst Koen Schuiling)

Beste collega's,

Met evenveel bewondering als verwondering kijk ik wel eens naar onszelf. Naar al die mensen die met hun hele hebben en houden in onze dorpen en wijken aan het werk zijn voor onze inwoners. De mooiste hondenbaan die er is, wordt dan wel gezegd, maar ik zie vooral gedrevenheid om wat te betekenen voor anderen. Ik geloof ook dat deze dienstbaarheid aan de publieke zaak ons verenigt en ons sterk maakt. Het zou een eer zijn om als uw vicevoorzitter aan het werk te gaan en te zorgen dat we ook de middelen en mensen krijgen om deze gedrevenheid te vertalen naar tastbare resultaten voor onze inwoners.

Of het nu gaat om grote vragen rond klimaatverandering en kunstmatige intelligentie, of om lokale opgaven rond leefbaarheid en uitvoerbaarheid - in onze gemeenten voelen we vaak als eerste de gevolgen van wat er in de wereld gebeurt. We zien daardoor vaak als eerste wat er nodig is en niet zelden willen we ook onderdeel zijn van de oplossing.

Als ik iets heb geleerd in mijn loopbaan, is het wel dat we alleen stappen vooruit kunnen zetten als we samenwerken: met elkaar, met inwoners, met provincies, met waterschappen, met onderwijsinstellingen, met bedrijven en met al die anderen. In het samenwerkingsverband Groningen-Assen, dat bestaat uit zeven gemeenten en twee provincies, zorgen we er op die manier al decennialang voor dat er voldoende woningen gebouwd worden, dat steden en dorpen verbonden en goed bereikbaar zijn en er geschikte locaties voor bedrijven komen.

Als regioburgmeester en voorzitter van de Veiligheidsregio heb ik eens te meer ervaren dat wanneer het er echt omgaat, bijvoorbeeld tijdens de COVID-pandemie, de opvang van asielzoekers in Ter Apel, de boerenprotesten, of de parlementaire enquête gaswinning, we alleen verder komen als we gezamenlijk tot oplossingen weten te komen. Ik wil zonder aanzien de persoons in gesprek te gaan met alle partijen die hun mogelijkheden of belangen onder druk zien staan. Dat is altijd mijn uitgangspunt geweest, als raadslid en als wethouder, en als burgemeester van Den Helder en Groningen.

Dat lukt alleen als we oprechte belangstelling voor elkaar hebben. Want oprechtheid is onlosmakelijk verbonden met de mogelijkheid van dialoog, van begrip, van betrokkenheid. De filosoof Emmanuel Levinas vat die overtuiging samen met het Hebreeuwse woord *hineni*: hier ben ik – voor u. Als uw vicevoorzitter wil ik vanuit die overtuiging handelen, zodat we in het belang van onze inwoners geloofwaardig, daadkrachtig en aandachtig kunnen handelen. Zodat we kunnen blijven zeggen: hier zijn wij – voor u.

Dank voor uw vertrouwen,

Koen Schuiling
Burgemeester Groningen

3. Motivatie andere kandidaat Mark Boumans, burgemeester Doetinchem

(tekst Mark Boumans)

Elke Gemeente Telt

Het huidige VNG bestuur bestaat uit 24 Leden, waarvan 16 uit de grote steden. De voorzitters van alle relevante commissies komen van de grote gemeenten en de vier grootste steden hebben maar liefst vijf plekken in het bestuur.

Ruwweg 320 gemeenten moeten het doen zonder directe vertegenwoordiging in het VNG bestuur en een groot deel daarvan wordt naar aantal en inwonertal ondervertegenwoordigd. Het gaat daarbij om exact die leden die niet vanwege hun inwoneraantal geregeld bij Mark Rutte in het torentje worden uitgenodigd.

Mijn naam is Mark Boumans (48). Ik ben getrouwd en vader van drie schoolgaande kinderen. Van huis uit bestuurskundige en jurist en de afgelopen 25 jaar in verschillende rollen bij meer dan dertig gemeenten actief geweest. Met de steun van o.a. de gemeentelijke netwerken P10, K80, M50 en R8 heb ik me in april kandidaat gesteld voor het vicevoorzitterschap om gemeenten en inwoners die niet gehoord worden een stem te geven. Ik voel me daarbij gesterkt door rapporten zoals *Elke Regio Telt* die aandacht vragen voor ondervertegenwoordiging en het faciliteren van economische machtscentra in plaats van regio en ommelanden. Ik voel me gesterkt door de VNG verenigingsstrategie die onder andere pleit voor meer betrokkenheid van de leden bij de besluitvorming en het aanhalen van de banden met de netwerken. Daarbij past een open verkiezing. Mijn kandidaatstelling is er één uit liefde voor de vereniging. Graag lever ik een bijdrage om van standpunten naar strategie te komen.

Maar deze campagne draait niet om mij. Op onze websites kunnen jullie zien dat Koen en ik allebei een uitstekend netwerk in het Haagse, ruime bestuurlijke ervaring en een geschikte persoonlijkheid hebben. Ik stel me kandidaat om gemeenten die niet gehoord worden en hun inwoners een stem te geven. Juist als bestuurder van een kleine centrumgemeente met minder dan 60.000 inwoners aan de rand van Nederland, maakt dit me tot de juiste medekandidaat. Ik verzet me tegen de gedachtegang dat je als burgemeester eerst naar een grote gemeente moet hoppen voordat je zwaar genoeg bent voor het VNG bestuur; juist omdat die gedachtegang de representatie van kleinere gemeenten schaadt. En binnen het bestuur en de organisatie van de VNG wil ik het geluid van al die gemeenten laten horen. Dit maakt me complementair aan Sharon Dijksma en zeker geen tegenstander of slechte representant van grote gemeenten.

De afgelopen tijd hebben mijn team en ik ontzettend veel gemeenten gesproken; bestuurders die we kenden, maar vooral ook bestuurders die we nog niet kenden. Graag ga ik op deze ingeslagen weg door. Mooie gesprekken hebben geleid tot steunverklaringen van groot tot klein, maar ook tot een lijst van onderwerpen die ik een push of concretiseringsslag wil geven binnen de VNG in de gesprekken met het Rijk. Bij ons allen is de voordeur dichtbij en de drempel laag. Juist daar ligt onze kracht ongeacht de omvang van de gemeente, maar dat wordt niet altijd gezien en past niet altijd in de regelgeving. Veel gemeenten – klein en (middel) groot - lijken op elkaar. Om dat te erkennen en het goede gesprek te voeren is het wel noodzakelijk dat het bestuur een goede representatie is van alle

leden. Ik help graag daar invulling aan te geven. Om scherp te blijven op de inhoud wil ik graag alle bestuurders mijn nummer geven en zo de inhoudelijke lijst blijven updaten. Deze tijd vraagt om een daadkrachtig bestuur van de VNG met een sterk mandaat volgens de nieuwe VNG verenigingsstrategie. Dat mandaat vraagt echter vertrouwen van de leden. Leden die zich nu lang niet altijd vertegenwoordigd voelen in het VNG bestuur. Er is nu een goede kans representatie en mandaat meer in balans te brengen door te kiezen voor een vicevoorzitter die niet traditioneel voortkomt uit een van de grootste gemeenten.

Ik sta voor een VNG waarin alle gemeenten meetellen. Met veel mooie en haalbare plannen, energie en, zoals mensen me kennen, zeker ook zelfrelativering en humor. Bovenal sta ik tot jullie dienst.